

niet volledig) Bertus Aafjes, Jacques Bloem, mr. F. Bordewijk, Ina Boudier-Bakker, Jan Campert, Antoon Coolen, Maurits Dekker, M. Droogleevers Fortuyn-Leenmans ('Vasalis'), Clara Eggink, Henriëtte van Eyk, Anna van Gogh-Kaulbach, Jan de Hartog, Han G. Hoekstra, Ed. Hoornik¹, J. G. Jofriet ('Gerard den Brabander'), C. J. Kelk, Jef Last, Adriaan Morriën, Top Naeff, Henriëtte Roland Holst, dr. W. A. P. Smit, Garnt Stuiveling², M. H. Székely-Lulofs, Simon Vestdijk³, Hendrik de Vries en Theun de Vries.

Vaderland aanleiding, het departement van volksvoorlichting en kunsten te verzoeken, 'De Gids de lendenen te breken of een andere kop te geven.' (aangehaald in L. de Jong: *Je Maintiendrai*, dl. II, p. 233). De publikatie van *De Gids* werd nog geruime tijd voortgezet, tot ergernis van diegenen die de Kultuurkamer afgewezen hadden. Er zijn overigens tot in de lente van '42 ook in andere literaire maandbladen als *De Gulden Winckel* en *Groot Nederland* bijdragen verschenen die een min of meer duidelijk verzetskarakter droegen.

¹ Hoornik was tot oktober '42 werkzaam gebleven bij het *Algemeen Handelsblad*, ook onder de hoofdredactie van de NSB'er Hoogterp; zijn bijdragen in dit blad werden na de oorlog door de commissie voor de perszuivering afgekeurd. Hoornik was evenwel nog voor hij ontslag nam, in contact gekomen met illegale groepen, verrichtte in '43 allerlei werkzaamheden voor de groep CS-6 en werd in augustus '43 gearresteerd toen bij een politieonderzoek naar aanleiding van een luidruchtig feestje bleek dat een van de weinige leden van die groep die zich nog op vrije voeten bevond, Hans Katan, in zijn woning aanwezig was. Hoornik werd via het concentratiekamp Vught naar Dachau gezonden. ² Met medewerking van dr. Stuiveling verscheen in de zomer van '42 de zeventiende druk van de *Historische Schets van de Nederlandse Letterkunde* van prof. dr. C. G. N. de Vooys. Hierin waren, vergeleken met de zestiende, politieke 'correcties' aangebracht. Bij verscheidene schrijvers werd voor het eerst op hun Joodse afkomst gewezen, zulks volgens voorschrift van het departement van volksvoorlichting en kunsten. Terwijl Stuiveling voorts de gegevens over zijn eigen verleden als sociaal-democraat schrapte, handhaafde hij die met betrekking tot de oud-communist Jef Last en de communist Theun de Vries. Ter voorkoming van misverstand wijzen wij er op dat auteurs van wetenschappelijke werken zich niet bij de Kultuurkamer behoeften te melden. Voor de papiertoevoorzijning was men evenwel afhankelijk van het departement van volksvoorlichting en kunsten. Later in de bezetting verleende Stuiveling in Hilversum hulp aan Joodse onderduikers alsook aan een aantal verzetsgroepen.

³ Vestdijk die in mei '42 als gijzelaar gearresteerd werd, werd eind februari '43 ontslagen op voorwaarde dat hij zich bij het Letterengilde zou melden. Hij lichte zijn vrienden onmiddellijk in; hij had, schreef hij Theun de Vries, 'menselijk gesproken, geen andere keus.' (brief, 28 febr. 1943, van S. Vestdijk aan Theun de Vries in S. Vestdijk: *Brieven uit de oorlogsjaren aan Theun de Vries* (1968), p. 63). Vestdijk publiceerde nadien niets meer, tenzij illegaal (hij had ook twee Joodse onderduikers in huis). Hij leefde gedeeltelijk van de inkomsten die hij verkreeg uit de Duitse vertalingen van enkele van zijn vooroorlogse romans. Een merkwaardige kortsluiting tussen het *Reichskommissariat* en de Duitse *Kulturkammer* leidde er toe dat